

Οι ψηφιακές συλλογές του ΕΛΙΑ / ΜΙΕΤ - Ένα παράθυρο γνώσης ανοιχτό σε όλους

Το παρόν κείμενο ανακοίνωσης παρουσιάστηκε στο:

31ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών – 22-24/10/2025

Ιωάννινα

Βιβλιογραφική αναφορά ανακοίνωσης στα ελληνικά & αγγλικά:

- Αρβανιτάκη, Μ. & Τουρλής, Π. (2025). Οι ψηφιακές συλλογές του ΕΛΙΑ / ΜΙΕΤ - Ένα παράθυρο γνώσης ανοιχτό σε όλους. *31ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*. Ακαδημαϊκή ευημερία, ελευθερία και ακεραιότητα: Από το ΑΒ στο ΑΙ, Ιωάννινα. <https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/39367>
- Arvanitaki, M. & Turlis, P. (2025). Title. *31st Panhellenic Academic Libraries Conference*. Academic Well-being, Freedom, and Integrity: From AB to AI, Ioannina. <https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/39367>

Περιεχόμενα ηλεκτρονικού αρχείου:

- Πλήρες κείμενο εργασίας / full-text in Greek
- Στοιχεία ανακοίνωσης στην ελληνική γλώσσα
- Conference paper's details in English

Για φιλικότερη πλοήγηση συνιστάται εμφάνιση του δυναμικού παραθύρου περιήγησης (επικεφαλίδων/σελιδοδεικτών).

Το περιεχόμενο διατίθεται **ελεύθερα** με άδεια χρήσης: Creative Commons Attribution CC **BY-NC-ND** 4.0 International License

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Πλήρες κείμενο εργασίας / full-text in Greek

Το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ) ιδρύθηκε το 1980 με σκοπό τη συλλογή, ταξινόμηση, μελέτη και έκδοση του υλικού για τη διάσωση της εθνικής πνευματικής κληρονομιάς και την προαγωγή της φιλολογικής επιστήμης και των ιστορικών σπουδών. Το 2009 ενσωματώθηκε στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης και έκτοτε αποτελεί τμήμα του, κάτι που εξασφάλισε τη συνέχειά του και στάθηκε καθοριστικό για τη μετέπειτα πορεία του. Από την αρχή το ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ ήταν ανοικτό στο κοινό και διέθετε το υλικό του προς μελέτη χωρίς περιορισμούς και εμπόδια.

Εικ. 1

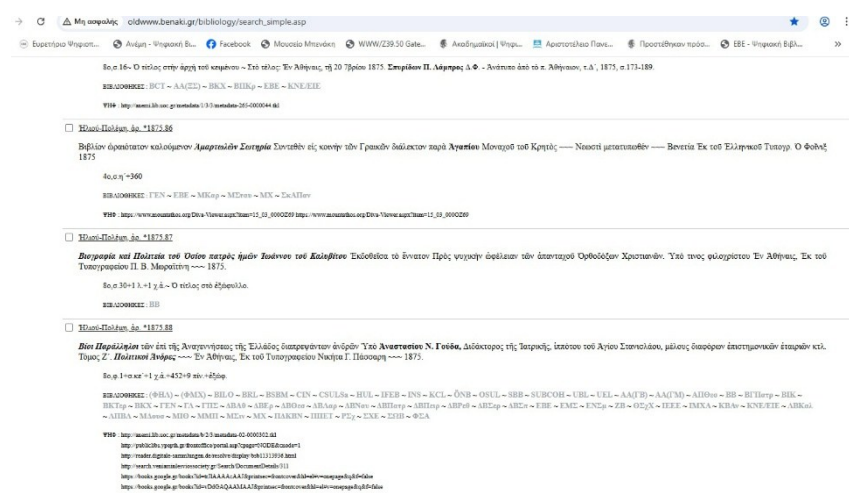

Η Βιβλιοθήκη του ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ διαθέτει μια μεγάλη ποικιλία τίτλων από βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες και άλλα έντυπα που καλύπτουν την εκδοτική δραστηριότητα στην Ελλάδα από τον 19^ο αιώνα ως σήμερα και σε ορισμένες κατηγορίες είναι από τις πιο ενημερωμένες της χώρας.

Η πιο σημαντική συλλογή της Βιβλιοθήκης είναι η συλλογή ελληνικών βιβλίων 19^{ου} αιώνα που περιλαμβάνει κατηγορίες εντύπων όπως λαϊκά φυλλάδια, βίους αγίων, λαϊκά μυθιστορήματα, ημερολόγια, σχολικά εγχειρίδια κ.α. Σε αυτήν τη συλλογή βασίστηκε η σύνταξη της Ελληνικής Βιβλιογραφίας του 19^{ου} αιώνα, ένα

ερευνητικό έργο που ξεκίνησε το Βιβλιολογικό Εργαστήρι του Φίλιππου Ηλιού το 1986 και συνεχίστηκε από την Πόπη Πολέμη και τις συνεργάτιδες της. Το αποτέλεσμα του προγράμματος είναι μια εξαντλητική βιβλιογραφία αυτής της περιόδου, ένα μοναδικό ερευνητικό εργαλείο, βασισμένη στην εξ αυτοψίας καταγραφή που πυρήνας της στάθηκε η Συλλογή ελληνικών βιβλίων του 19^{ου} αιώνα του ΕΛΙΑ, η οποία σήμερα αριθμεί περισσότερους από 18.000 τίτλους σύμφωνα με τη βιβλιογραφία. Σήμερα η βιβλιογραφία είναι διαθέσιμη στο ευρύ κοινό μέσω ηλεκτρονικού καταλόγου (βρίσκεται στη διεύθυνση http://oldwww.benaki.gr/bibliology/search_simple.asp), ο οποίος ενημερώνεται διαρκώς.

Εικ. 2

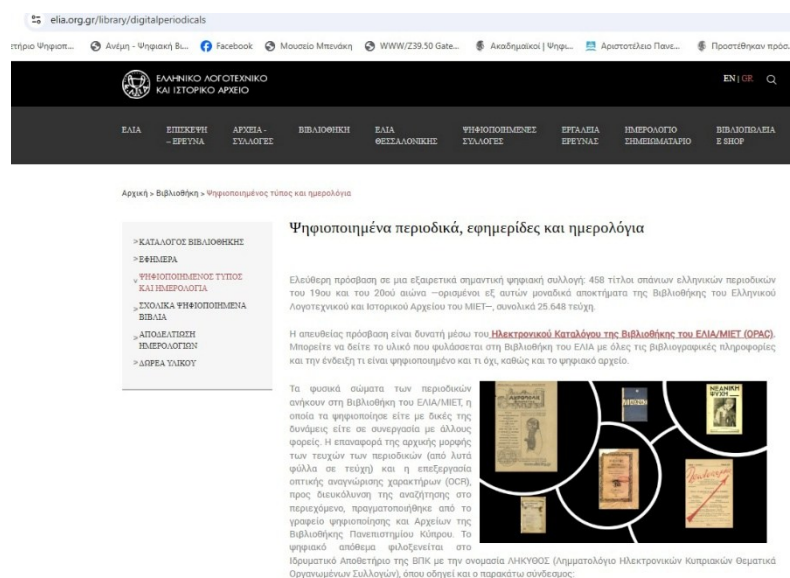
Στην Εικ. 2 δίνονται τα αποτελέσματα μιας τυχαίας αναζήτησης στον ανωτέρω κατάλογο κατά έτος. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης του ΕΛΙΑ αναφέρεται με τη συντομογραφία ΜΧ. Διατίθενται τα πλήρη βιβλιογραφικά στοιχεία της εκάστοτε έκδοσης, οι Βιβλιοθήκες στις οποίες μπορεί να βρει κανείς το έντυπο που αναζητά (πατώντας στις συντομογραφίες γίνεται ανακατεύθυνση στη διευκρινιστική λίστα των φορέων που παρέχει το site) και, σε περίπτωση που έχει ψηφιοποιηθεί από κάποιον φορέα, διατίθεται το λινκ του ψηφιοποιημένου αντιτύπου.

Η Βιβλιοθήκη του ΕΛΙΑ / ΜΙΕΤ διαθέτει περισσότερους από 24.000 τίτλους ελληνικής λογοτεχνίας του 20^{ου} αιώνα, δηλαδή έργα Ελλήνων συγγραφέων στα

ελληνικά ή μεταφρασμένων, ανάμεσά τους μεγάλος αριθμός πρώτων εκδόσεων. Επίσης, 12.000 τίτλοι σχετίζονται με ελληνικές περιοχές και αποτελούν μια ιδιαίτερη συλλογή για την ελληνική τοπογραφία και λαογραφία. Υπάρχουν επίσης σπάνιες εκδόσεις βιβλίων θεματικών σειρών των εκδοτικών οίκων, για παράδειγμα του Φέξη, του Ελευθερουδάκη κ.α. παιδικά βιβλία, 10.000 τίτλοι που καλύπτουν την ελληνική ιστορία και στη Βιβλιοθήκη του ΕΛΙΑ/MIET στη Θεσσαλονίκη 13.000 τίτλοι που σχετίζονται με τη Βόρεια Ελλάδα.

Η συλλογή των σχολικών βιβλίων 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα αριθμεί 6000 τίτλους. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής η Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/MIET διαθέτει την πληρέστερη συλλογή, με 1000 από αυτά να είναι μοναδικά. Οι πληροφορίες προέκυψαν συμπερασματικά από το πρόγραμμα ψηφιοποίησης σχολικών βιβλίων που πραγματοποίησε το ΙΕΠ με υλικό που συγκέντρωσε το 2015 από διάφορους φορείς. Το site του εν λόγω Ινστιτούτου βρίσκεται στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://e-library.iep.edu.gr/iep/collection/browse/index.html>.

Εικ. 3

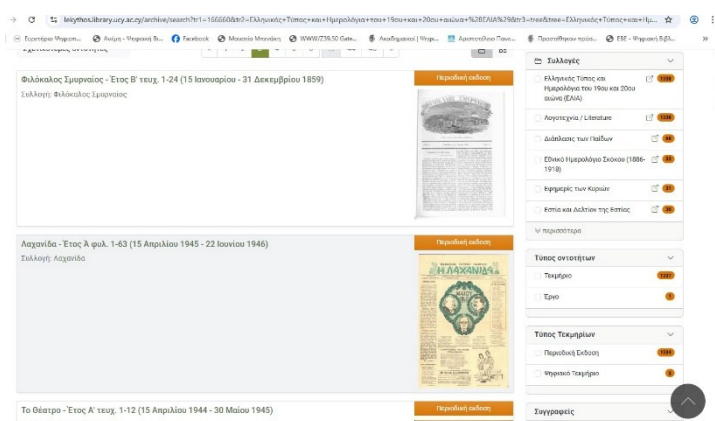

Στη Βιβλιοθήκη του ΕΛΙΑ / MIET υπάρχει επίσης η μεγαλύτερη συλλογή ελληνικών ημερολογίων 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα που θεωρείται η πληρέστερη. Το 2022 ξεκίνησε η ψηφιοποίηση της συλλογής αυτής με ίδια μέσα από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Το υλικό ψηφιοποιείται σε υψηλή ανάλυση, ενώ εφαρμόζεται OCR.

Μέχρι στιγμής έχουν ψηφιοποιηθεί 600 ημερολόγια του 19^{ου} αιώνα και 100 του 20^{ου} αιώνα. Άλλη μεγάλη συλλογή της Βιβλιοθήκης ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ είναι η συλλογή Τύπου που ξεπερνά τους 11.000 τίτλους περιοδικών και εφημερίδων.

Ξεχωρίζουν τα σπάνια περιοδικά του 19^{ου} αιώνα, τα λογοτεχνικά περιοδικά του 20^{ου} αιώνα, οι χειρόγραφες εφημερίδες, ο παράνομος και ο επαρχιακός Τύπος και ο σατιρικός Τύπος. Έχουν ήδη ψηφιοποιηθεί 500 σπάνια -ορισμένα μοναδικά- ελληνικά περιοδικά του 19ου και του 20ού αιώνα, που αντιστοιχούν σε περίπου 25.000 τεύχη. Επιπλέον, ο αριθμός των περιοδικών και των εφημερίδων που ψηφιοποίησε ο Μάνος Χαριτάτος με δική του προσωπική δουλειά ξεπερνά τους 1341 τίτλους, ενώ μας εξασφάλισε 1000 ακόμα ψηφιοποιημένους τίτλους μέσω των ανταλλαγών με άλλους φορείς, μια πρακτική που συστηματικά ακολουθούσε για όλες τις συλλογές ως προς την ψηφιοποίηση.

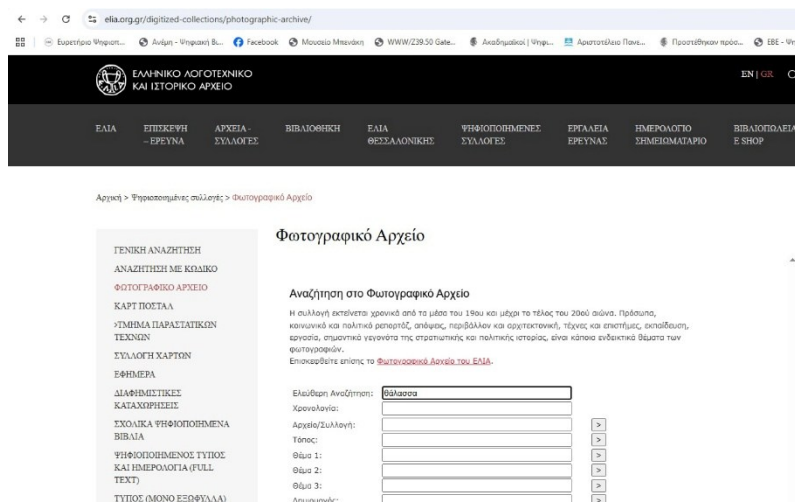
Εικ. 4

Στο site του ΕΛΙΑ / ΜΙΕΤ υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση σε μια εξαιρετικά σημαντική ψηφιακή συλλογή: 458 τίτλοι σπάνιων ελληνικών περιοδικών του 19ου και του 20ού αιώνα —ορισμένοι εξ αυτών μοναδικά αποκτήματα της Βιβλιοθήκης του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου του ΜΙΕΤ—, συνολικά 25.648 τεύχη. Η επαναφορά της αρχικής μορφής των τευχών των περιοδικών (από λυτά φύλλα σε τεύχη) και η επεξεργασία οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων (OCR), προς διευκόλυνση της αναζήτησης στο περιεχόμενο, πραγματοποιήθηκε από το γραφείο ψηφιοποίησης και Αρχείων της Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου. Το ψηφιακό απόθεμα αυτής της εργασίας φιλοξενείται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο της ΒΠΚ με την ονομασία ΛΗΚΥΘΟΣ (Λημματολόγιο

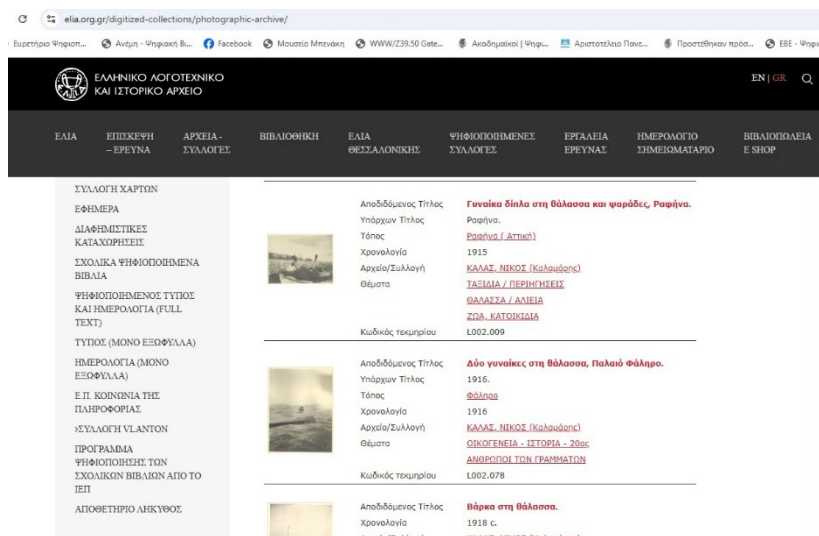
Ηλεκτρονικών Κυπριακών Θεματικά Οργανωμένων Συλλογών), Στην Εικ. 4 αποτυπώνεται η μορφή με την οποία αναρτώνται τα περιοδικά στο ανωτέρω site και με ποιον τρόπο μπορεί να τα ξεφυλλίσει ο επισκεπτης ένα προς ένα.

Εικ. 5

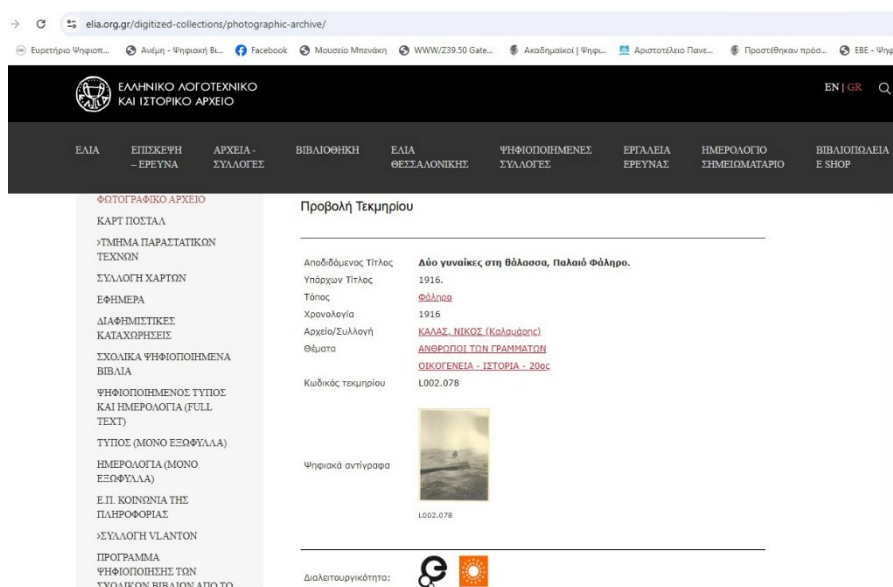
Το διάστημα 2004-2008 υλοποιήθηκαν στο ΕΛΙΑ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» δύο έργα που είχαν ως αποτέλεσμα την ψηφιοποίηση και την τεκμηρίωση 120.000 τεκμηρίων από τις συλλογές του Φωτογραφικού Αρχείου, των Παραστατικών Τεχνών, των Χαρτών, της συλλογής Εφημερων, ενώ συμπεριλαμβάνονται εξώφυλλα της συλλογής Τύπου. Πατώντας στις Ψηφιοποιημένες Συλλογές του site του ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ (<https://www.elia.org.gr/digitized-collections/collections-tour/>) εμφανίζεται η φόρμα γενικής αναζήτησης. Στην Εικ. 5 βλέπουμε τη σελίδα αναζήτησης υλικού συγκεκριμένα στο Φωτογραφικό Αρχείο.

Εικ. 6

Υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης του υλικού επιλέγοντας έναν ή δύο όρους είτε σε όλες τις συλλογές («Αναζήτηση παντού») είτε σε συγκεκριμένη συλλογή. Ας πούμε ότι ψάχνουμε φωτογραφίες που να απεικονίζουν θάλασσα. Επιλέγουμε το Φωτογραφικό Αρχείο και στο πεδίο του πρώτου όρου βάζουμε τη λέξη «θάλασσα». Πατώντας «Αναζήτηση» θα βγουν ως αποτέλεσμα όλες οι φωτογραφίες που στην περιγραφή τους, σε οποιοδήποτε πεδίο, εντοπίστηκε ο όρος θάλασσα (Εικ. 6).

Εικ. 7

Η περιγραφή των τεκμηρίων είναι αναλυτική, αλλά εδώ εμφανίζονται τα βασικά περιγραφικά στοιχεία, ενώ ανοίγοντας το καθαυτό τεκμήριο μπορούμε να το

αποθηκεύσουμε ελεύθερα στον υπολογιστή σε χαμηλή ανάλυση και με υδατόσημο (Εικ. 7). Οι ψηφιοποιημένες συλλογές του ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ είναι επίσης αναρτημένες στη Europeana και στο SearchCulture.

Η πρόσβαση και η αναζήτηση σε όλα αυτά είναι εφικτή μέσω του ηλεκτρονικού καταλόγου της βιβλιοθήκης ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ (OPAC), έναν από τους πιο έγκυρους καταλόγους βιβλιοθηκών, που ενημερώνεται διαρκώς (<http://eliaserver.elia.org.gr:81/OPAC.html>). Στον κατάλογο είναι καταχωρημένοι περισσότεροι από 137.000 τίτλοι και σύντομα θα εμφανίζεται εκεί χωριστά ο κατάλογος της συλλογής των Εφημερών, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να περιορίζεται η αναζήτηση στη συγκεκριμένη συλλογή. Η πρώτη προσπάθεια δημιουργίας ηλεκτρονικού καταλόγου ήταν με το ΑΒΕΚΤ. Κομβικό σημείο υπήρξε η εγκατάσταση του βιβλιοθηκονομικού προγράμματος Advance το 2001. Ταυτόχρονα αρχίσαμε να χρησιμοποιούμε ειδικά υλικά για την προστασία και φύλαξη του υλικού ενώ για το θέμα της ταξιθέτησης υιοθετήσαμε τρόπους που εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του υλικού καθώς το πρόγραμμα μάς παρείχε αυτή την ευελιξία. Με την πάροδο του χρόνου δημιουργήθηκε ο Ηλεκτρονικός Κατάλογος της Βιβλιοθήκης (OPAC) που δίνει τη δυνατότητα αναζήτησης και ανάκτησης των βιβλιογραφικών στοιχείων των εντύπων, των στοιχείων πρόσβασης σε αυτά καθώς και την ψηφιακή τους μορφή, όπου είναι διαθέσιμη με διάφορους τρόπους. Στη Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ μέχρι στιγμής είναι διαθέσιμα και σε ψηφιακή μορφή περίπου 23.000 τεκμήρια. Αυτήν την περίοδο σχεδιάζουμε και προετοιμάζουμε την ανάρτηση του ψηφιοποιημένου υλικού στις ήδη υπάρχουσες εγγραφές του καταλόγου μας, αρχικά καθορίζοντας ποιο υλικό θα αναρτηθεί, σε τι ανάλυση κ.τ.λ. και ποιο θα είναι το επίπεδο πρόσβασης σε αυτό για κάθε συλλογή χωριστά.

Εικ. 8

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
THE HELLENIC LITERARY AND HISTORICAL ARCHIVES

Επιλογή Βάσης Δεδομένων | Λίστα Εξαγωγής | Ιστορικό Αναζητήσεων | Βοήθεια

Κατάλογος Βιβλίων, Περιοδικών και άλλου υλικού ...
- πάνω από 130,000 εγγραφές -
Συμπληρώστε αυτή την φόρμα αναζήτησης:

Θέμα And
Θέμα And
Οπουδήποτε

Αναζήτηση

Αριθμός εγγραφών για προβολή στη λίστα αποτελεσμάτων: 10

[Έξοδος] [Επιλογή Βάσης] [Λίστα Εξαγωγής] [Ιστορικό Αναζητήσεων] [Βοήθεια]

ELIAD Systems & Services

Στον κατάλογο γίνεται είτε ελεύθερη αναζήτηση με την επιλογή «Οπουδήποτε» στο σύνολο των εγγραφών και των βιβλιογραφικών πεδίων (ανεξάρτητα αν τα πεδία δημιουργούν ευρετήριο), είτε με αναζήτηση στα επιλεγμένα διαθέσιμα ευρετήρια, δηλαδή με τίτλο, συγγραφέα, θέμα, όπως δηλαδή στους περισσότερους ηλεκτρονικούς καταλόγους. Ακόμη, μπορεί να γίνει συνδυαστική αναζήτηση με δύο ή και τρεις όρους προσθετικά, διαζευκτικά ή αποκλείοντας κάποιον όρο.

Εικ. 9

← → ↻ Μη ασφαλή eliaserver.elia.org.gr:81/cgi-bin-EL/egw/cgi/105524/showfull.egw/27+0+5+full

Βιβλιοθήκη Ψηφισ... | Ανάγν. - Ψηφισ... | Facebook | Μουσείο Μπενάκη | WWW/236.50 Gate... | Αναζητήσεις | Ψηφ... | Αριστοτέλειο Παν... | Προστέθηκαν πρόσ...

Προηγούμενη Έγγραφή | Επόμενη Έγγραφή | Προβλ. σε MARC | Αποτέλεσμα Αναζήτησης | Λίστα Εξαγωγής | Νέα Αναζήτηση | Επιλογή Βάσης Δεδομένων | Ιστορικό Αναζητήσεων | Βοήθεια

Εγγραφή 5 από 5 στη βάση: Κύριος Κατάλογος
Αποτελέσματα από : Τίτλος-απομνημονεύματα And Οπουδήποτε-γερμανος

Συγγραφέας:	Παλιάν Πατρίν Γερμανός, (Συγγραφέας)
Εγκυκλ. Ονόματα :	Παπούλας, Γ. Γ. (Επιμελητής Έκδοσης), 903
Τυπογράφος :	Τυπογραφείο, Σπυριδών, (Τυπογράφος(1))
Τίτλος:	Απομνημονεύματα επιγραφόμενα "Απομνημονεύματα τινά της κατά του τυράννου των Ελλήνων οπλοφορίας και τινών πολιτικών συμβεβηκότων εν Πελοποννήσῳ κατά την πρώτην της διοικήσεως περιόδον" / Γερμανός Π. Πατρίν Μητροπολίτου : υπό Γ. Γ. Παπούλα
Έκδοση:	3η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση	Εν Αθήναις : εκ του τυπογραφείου Σπύρου Τσαγγάρη, 1900
Φυσική Περιγραφή:	214σ., 20 εκ.
FINGERPRINT IDENTIFIER:	1900
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Το αντίστοιχο περιέχει σφραγίδα δωρεάς Ιωάννου Σπυριδοπούλου Ε.Β. Γερμανού Π. Πατρίν Μητροπολίτου Πανόδετο
Παραχρημά:	Μετά προλογισμένων υπό του ιδίου
Τοπική Ταξινόμηση:	1900.198
Θέματα:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ -- 1821-1830 -- ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ -- 1821-1830 -- ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
Λέξεις Κλειδιά:	Σύλλογη βιβλίων 19ου αιώνα (Ισ.) --

Θέση: ΕΛΙΑ, ΣΥΛΛΟΓΗ, ΒΙΒΛΙΑ 19ΟΥ Τσ. αρ.: 1900.198 Αντ.: 1 Κατάσταση: Διαθέσιμο

[Έξοδος] [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτέλεσμα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Ιστορικό Αναζητήσεων] [Βοήθεια]

Στην Εικόνα 9 βλέπουμε την αναλυτική βιβλιογραφική περιγραφή ενός τεκμηρίου σύμφωνα με τους κανόνες και τα πρότυπα καταλογογράφησης. Με μπλε χρώμα δίνονται τα λεγόμενα «Ευρετήρια», που σημαίνει ότι πατώντας επάνω τους

εμφανίζονται όλες οι εγγραφές στις οποίες υπάρχει αυτός ο όρος. Επιπλέον όμως καταγράφεται οτιδήποτε εντοπίζεται στο αντίτυπο που έχουμε στα χέρια μας είτε εμφανίζεται χειρόγραφα είτε είναι τυπωμένο, όπως ιδιόχειρες ή έντυπες αφιερώσεις, σφραγίδες, σημειώσεις, πληροφορίες για την προέλευση του αντιτύπου ή οποιαδήποτε άλλη πληροφορία. Το πεδίο «Θέση», κάτω από την εγγραφή, είναι σημαντικό για εμάς τους βιβλιοθηκονόμους ώστε να εντοπίζουμε το έντυπο στα ράφια ενώ στο ίδιο πεδίο δίνεται και η πληροφορία αν το έντυπο είναι ψηφιοποιημένο ή όχι.

Εικ. 10

Εγγραφή 1 από 1 στη βάση Κύριος Κατάλογος
Αποτέλεσμα από : Τίτλος-εμπιστοσύνη εφημερίδα

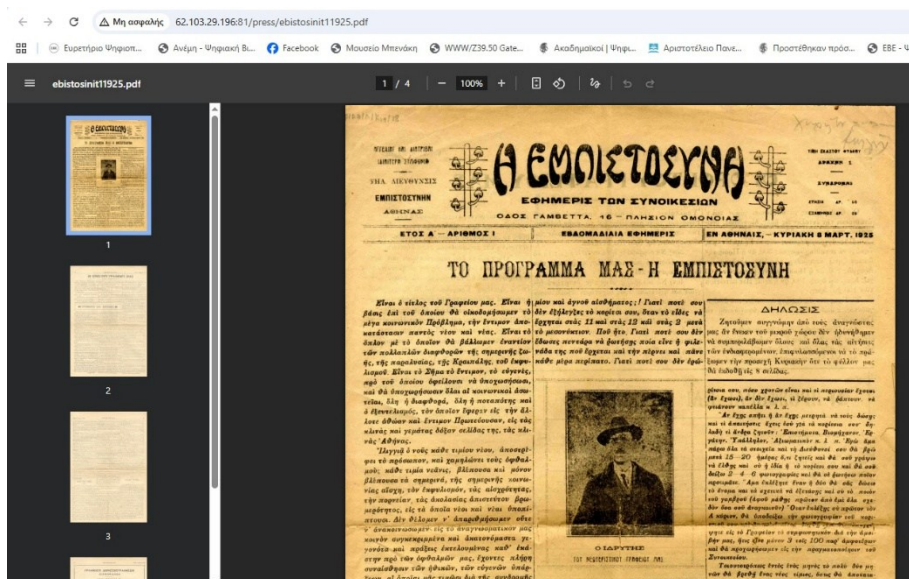
Σχετικά Ονόματα :	Πετράτος , Χ. , 902
Συλλογικό Όργανο:	Γραφείο συννοικεσίων "Η εμπιστοσύνη", (Εκδότης)
Τίτλος:	Η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ : Εφημερίς των συννοικεσίων [Εφημερίδα] / Διευθυντής Χ. Πετράτος
Δημοσίευση/Διάθεση	Εν Αθήναις : Γραφείο συννοικεσίων "Η εμπιστοσύνη", 1925
Φυσική Περιγραφή:	Σε φύλλα , φωτ., 2ο σήμα (46 εκ.)
ISSN:	1697
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Ετήσια συνδρομή: 50 δραχ. Στη βιβλιοθήκη υπάρχουν: έτος Α: φύλλα 1 (8/3/1925), 7 (26/4/1925), 13 (7/6/1925)
Συχνότητα:	Εβδομαδιαία
Ηλεκτρονική Τοποθεσία:	Εμφάνιση τεκμηρίου φ.1 , Αρχείο PDF , http://62.103.29.196:81/press/ebistosinit1925.pdf ; Εμφάνιση τεκμηρίου φ.7 , Αρχείο PDF , http://62.103.29.196:81/press/ebistosinit71925.pdf ; Εμφάνιση τεκμηρίου φ.13 , Αρχείο PDF , http://62.103.29.196:81/press/ebistosinit131925.pdf
Θέματα:	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ -- ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ -- 206ς αιώνας ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ -- ΓΑΜΟΣ
Λέξεις Κλειδιά:	Αγγέλεις -- Ψηφιοποιημένη συλλογή Τύπου -- Αθηναϊκές εφημερίδες --
Πολυμέσα:	

Εμφάνιση τεκμηρίου φ.1 Εμφάνιση τεκμηρίου φ.7 Εμφάνιση τεκμηρίου φ.13

Θέση: ΕΛΙΑ , ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ , ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ Κατάσταση: Διαθέσιμο
Θέση: ΕΛΙΑ , ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ , ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ Ταξ. αρ.: Ψηφιοποιημένη συλλογή Τύπου Κατάσταση: Διαθέσιμο

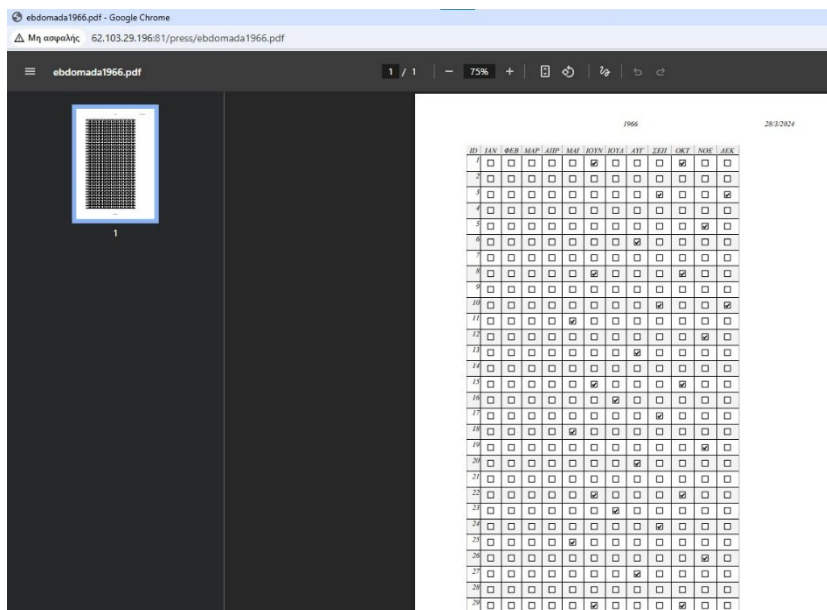
Το ίδιο ισχύει και με τα περιοδικά και τις εφημερίδες. Για παράδειγμα στην Εικ. 10 βλέπουμε τη βιβλιογραφική περιγραφή του περιοδικού «Εμπιστοσύνη» (1929), ποια τεύχη διαθέτουμε (τα εικονίδια κάτω δεξιά δείχνουν ότι τα τεύχη είναι αναρτημένα ψηφιακά και μπορούμε να τα δούμε) και άλλες πληροφορίες για το περιοδικό.

Εικ. 11

Πατώντας πάνω στα εικονίδια κάτω δεξιά εμφανίζονται τα ψηφιοποιημένα φύλλα της εφημερίδας σε χωριστή σελίδα που ανοίγει αυτόματα.

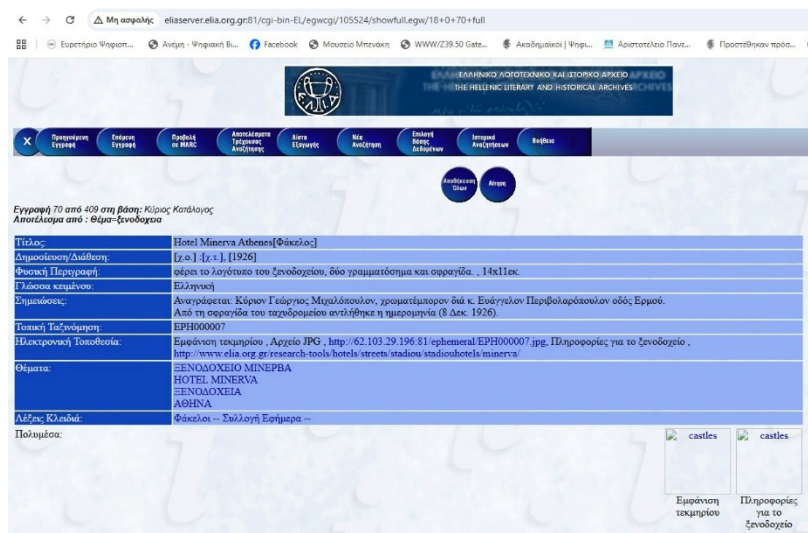
Εικ. 12

Στην περίπτωση των εφημερίδων, όπως στην «Εβδομάδα» (1966), που εκτείνονται σε πολλά έτη και διαθέτουν εκατοντάδες φύλλα, αυτά σημειώνονται σε ετήσιους πίνακες καταγραφής – τα cardex, όπως τα είχε καθιερώσει ο Μ.Χ. Στην Εικ. 12 βλέπουμε πώς είναι αυτοί οι πίνακες (έχουμε τικάρει την ημέρα του μήνα του φύλλου που καταγράψαμε). Αντίστοιχα έχουμε δουλέψει και με τα

μονόφυλλα 19^{ου} και 20ού αιώνα, μια σπάνια συλλογή που ξεπερνά τα 3500 τεκμήρια.

Εικ. 13

Στην εικόνα 13 βλέπουμε τη μορφή MARC της εγγραφής ενός τιμολογίου όπου περιέχεται η βιβλιογραφική περιγραφή και η ψηφιακή μορφή του. Εδώ όμως έχουμε προσθέσει κι ένα λινκ που παραπέμπει στο πληροφοριακό εργαλείο «Τα παλιά ξενοδοχεία της Αθήνας 1848-1940» που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα μας (<https://www.elia.org.gr/research-tools/hotels/>). Πρόκειται για μια έρευνα που έχει γίνει από τη Βιβλιοθήκη του ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ και αφορά την ιστορία των ξενοδοχείων της Αθήνας. Επομένως, τι πιο ωραίο να εντοπίζουμε ένα εφήμερο αντικείμενο, όπως το τιμολόγιο ενός ξενοδοχείου, και να το συνδέουμε με το ξενοδοχείο καθαυτό και με το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκε!

Ολοκληρώνοντας μπορούμε να πούμε ότι μέσα από τις συλλογές του ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ. αναβιώνουν δύο αιώνες ιστορίας. Συν τω χρόνω, έχουν δημιουργηθεί σημαντικά εργαλεία έρευνας εκτός των ηλεκτρονικών καταλόγων και των ψηφιοποιήσεων. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που κρατάμε, εξυπηρετούνται περίπου 2000 ερευνητές ετησίως, είτε δια ζώσης, είτε ηλεκτρονικά, χωρίς περιορισμούς. Σήμερα σχεδιάζονται αναβαθμίσεις στους ηλεκτρονικούς καταλόγους της Βιβλιοθήκης και των Αρχείων ώστε να προσαρμοστούν στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής και να είναι φιλικότεροι στους χρήστες. Πάνω απ' όλα όμως, αυτό που παραμένει θεμελιώδες χαρακτηριστικό του Ελληνικού Λογοτεχνικού και

Ιστορικού Αρχείου του MIET είναι η ανοιχτή πρόσβαση των ερευνητών στο υλικό, όπως εξαρχής επεδίωξαν και οι ιδρυτές του.

Στοιχεία ανακοίνωσης στην ελληνική γλώσσα

Τίτλος εργασίας

Οι ψηφιακές συλλογές του ΕΛΙΑ / MIET - Ένα παράθυρο γνώσης ανοιχτό σε όλους

Στοιχεία συγγραφέα / συγγραφέων

Μαρία Αρβανιτάκη, Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/MIET, library@miet.gr

Παναγιώτης Τουρλής, Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/MIET, tourlis.p@miet.gr

Λέξεις-κλειδιά

1. Ψηφιοποίηση
2. Διάσωση
3. Εξυπηρέτηση
4. Συλλογές
5. Βιβλιοθήκες

Περίληψη

Το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ) ιδρύθηκε το 1980 με σκοπό τη συλλογή, ταξινόμηση, μελέτη και έκδοση του υλικού για τη διάσωση της εθνικής πνευματικής κληρονομιάς και την προαγωγή της φιλολογικής επιστήμης και των ιστορικών σπουδών. Το 2009 ενσωματώθηκε στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης και έκτοτε αποτελεί τμήμα του, κάτι που εξασφάλισε τη συνέχειά του και στάθηκε καθοριστικό για τη μετέπειτα πορεία του. Από την αρχή το ΕΛΙΑ/MIET ήταν ανοικτό στο κοινό και διέθετε το υλικό του προς μελέτη χωρίς περιορισμούς και εμπόδια. Στην εισήγηση θα παρουσιαστούν τα προγράμματα ψηφιοποίησης και τα ψηφιακά αποθετήρια του υλικού στα οποία μπορούν να

έχουν πρόσβαση οι ερευνητές, καθώς και ο τρόπος εξυπηρέτησης του κοινού και των αιτημάτων που αποστέλλονται στους βιβλιοθηκονόμους. Θα παρουσιαστούν επίσης ο ηλεκτρονικός κατάλογος της Βιβλιοθήκης, που περιέχει ψηφιοποιημένο υλικό και ο κατάλογος των αρχείων, το πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» και η συνεργασία του ΕΛΙΑ/MIET με φορείς που συνέβαλαν στη διάσωση και προβολή του υλικού. Ωσαύτως, θα αναφερθούν οι προσπάθειες του προσωπικού για ψηφιοποίηση του υπόλοιπου υλικού είτε για εξυπηρέτηση των ερευνητών είτε για διάσωση των τεκμηρίων που πλέον λόγω της κατάστασής τους καλύτερα να αποφεύγεται η χρήση τους από το κοινό. Μέσα από εικόνες και παραδείγματα θα αναδειχθεί ο πλούτος του υλικού του ΕΛΙΑ/MIET και οι προσπάθειες αναζήτησης, εντοπισμού, χρήσης και αναπαραγωγής του από τους ερευνητές του με τη βοήθεια των εργαζομένων του φορέα.

Conference paper's details in English

The paper was presented at the **31st Panhellenic Academic Libraries Conference**, which took place at Ioannina (Greece) during 22-24 of October 2025. Conference website: <https://en.31palc.lib.uoi.gr/>

Title

ELIA-MIET's digital material-An open access collection

Details of author / authors

Maria Arvanitaki, ELIA/MIET Library, library@miet.gr

Panagiotis Tourlis, ELIA/MIET Library, tourlis.p@miet.gr

Keywords

1. Digitalisation
2. Preservation
3. Research support

4. Libraries
5. Collections

Abstract

The Hellenic Literary and Historical Archive (ELIA) was founded in 1980 and its goal was to collect, classify, study and dispose its material in order to preserve national cultural heritage and to promote philology and history studies. Since 2009, ELIA is part of the Cultural Foundation of National Bank of Greece (MIET), something that ensured its continuity and was decisive for its subsequent course. ELIA/MIET was and still is open to public and its material is available for study without restrictions and obstacles. In this abstract we will show the digitization programs and digital repositories of material that researchers can access, as well as the way librarians help researchers and respond to the requests sent to them. We will also show the library's electronic catalog, which contains digitized material and the catalog of archives, the "Information Society" program and the collaboration of ELIA/MIET with organizations that contributed to the preservation and promotion of its material.

The efforts of the staff to digitize the rest of the material in order either to help researchers gain a better access to it or to save the documents which, due to their condition, should now be avoided from public use will also be mentioned. Through images and examples, the ELIA/MIET's material will be highlighted and the efforts to search, locate, use and reproduce it by researchers with the help of the institution's employees will be highlighted.